

DOMa

4/2007

ČASOPIS PRVEJ STAVEBNEJ SPORITEĽNE

15 rokov
Jednotka
v stavebnom sporení

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽNA

Modernizácia, rekonštrukcia
a výstavba rodinných domov
Trendy moderného bývania

4 POS terminály

Začnite efektívne využívať všetky možnosti zjednodušeného vybavovania – ak sa rozhodnete pre platbu prostredníctvom mobilného platobného terminálu, ušetríte čas aj peniaze.

Nápad roka 2007

24

Predstavujeme vám víťazov tohtoročnej súťaže Nápad roka 2007. Inšpirujte sa aj vy ich vynaliezavosťou a šikovnosťou.

26

Pri šálke kávy

Pri šálke kávy sme sa stretli s jednou z najznámejších slovenských susedí – Viki Rákovou. Zaujímali sme sa o to, ako žije, čo ju zamestnáva a ako sa pripravuje na tohtoročné Vianoce.

6 Euro predo dvermi

O pár mesiacov sa staneme aktívnymi používateľmi novej – európskej meny. Aj preto, počnúc týmto vydaním časopisu DOMa, vám budeme prinášať aktuálne a dôležité informácie súvisiace s touto témou.

12 Trendy pre rodinné domy

Tipy na architektonické riešenia rodinných domov, na energeticky a ekonomicky efektívne alternatívy, ale aj odporúčania na stavebné materiály predstavujú renomovaní architekti.

© DOMa, časopis Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., a jej klientov. Ročník XI. Číslo 4. Náklad 650 000 výtlačkov. Nepredajné. Pre PSS, a. s., vydáva Public plus, s. r. o. Redakcia a inzercia: Pluhová 41, 831 03 Bratislava, telefón/fax: 02/43 295 562, e-mail: doma@publicplus.sk, www.pss.sk. Šéfredaktorka: PhDr. Renáta Názlerová. Zástupkyne šéfredaktorky: PhDr. Olga Sabelová, Mgr. Erika Klíčová. Predseda redakčnej rady: Ing. Imrich Béreš. Zástupca predsedu redakčnej rady: Ing. Martin Ranuša. Členovia redakčnej rady: Ing. Erich Feix, PhDr. Marcela Snopeková, Ing. Miloš Blanárik, Ing. Eva Trégerová, PhDr. Renáta Názlerová, PhDr. Olga Sabelová, Ing. Kamil Timura, Ing. Vladimír Klimeš (PSS, a. s.), Mgr. Erika Klíčová

(Public plus, spol. s r. o.), Ing. Vladimír Klimeš (Trend Visual, s. r. o.). Grafická úprava: Trend Visual, s. r. o., grafické štúdio. Tlač: Neografia Martin. Registračné číslo MK SR: 1526/96. ISSN 1335-9797. Všetky texty týkajúce sa stavebného sporenia boli spracované k 15. 11. 2007 v súlade so zákonom SNR č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov. Redakčná uzávierka: 15. 11. 2007. Kopírovanie alebo rozširovanie časopisu, prípadne jeho častí, výhradne s povolením vydavateľa. Vydavateľ si vyhradzuje právo odmietnuť inzerciu, ktorá je v rozpore s obchodnými záujmami PSS, a. s. Prípadné problémy s doručovaním časopisu DOMa môžete nahlásiť na infolinke 0850 111 323.

Vážení sporitelia, milí čitatelia!

Vždy, keď v kalendári otočíme stranu a na novom liste sa objaví „december“, začíname byť citlivejší a vnímavejší na všetko, čo súvisí s rodinou, so zázemím, s domovom. Vianoce si prajeme prežiť v kruhu blízkych, v dobrej nálade, v domove plnom harmónie a porozumenia.

Ak ide o Vianoce, potom môžeme pokojne povedať, že sa všetko točí okolo rodiny a domova.

A tak je to aj so stavebným sporením. Ak hovoríme o ňom, hovoríme aj o domove, zázemí, životnej istote. Preto je pre nás dôležité, aby sme svoju prácu robili čo najlepšie – lebo jej výsledkom je kvalita života našich klientov.

Už v minulom vydaní časopisu DOMa sme hovorili o tom, že v závere roka oslavuje Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., svoje 15. výročie. Pätnásť rokov je dosť dlhé obdobie na to, aby sme mohli poukázať na výsledky, ktoré sme dosiahli. Za uplynulé obdobie sme sa stali vyhľadávaným a spoľahlivým partnerom pre všetkých, ktorí potrebujú a chcú lepšie bývať.

Za týchto pätnásť rokov sa na Slovensku, aj vďaka Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., postavili stovky nových bytov, tisíce sa ich zrekonštruovali. Postavili alebo zrenovovali sa tisíce domov a novej, modernejšej tváre sa dočkali aj stovky bytových domov.

Slovensko – tak ako v čase, keď Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., vznikala – aj dnes potrebuje účinné nástroje, prostredníctvom ktorých môžu jeho obyvatelia zlepšovať či budovať to, čomu hovoríme aj rodinné hniezdo, útočisko, môj dom – môj hrad.

Domov má mnoho pomenovaní, a môže mať aj mnoho tvári. Jedno je ale isté, domov patrí medzi životné hodnoty s prívlastkom „naj“.

Preto by som vám aj za seba, aj za Prvú stavebnú sporiteľňu chcel popriať Vianoce takisto s prívlastkom „naj“. Prežite počas nich čo najviac rodinnej pohody a spokojnosti. Čo najviac zdravia a radosti vám aj počas celého roka 2008 zo srdca želá

Ing. Imrich BÉRES
predseda predstavenstva PSS, a. s.

Novinky z PSS, a. s.

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., aj v závere roka prináša svojim klientom niekoľko novinek. Spolu s ďalšími výhodami stavebného sporenia tak vytvára zaujímavú ponuku pre všetkých, ktorí chcú lepšie bývať alebo výhodne sporiť.

POS TERMINÁLY

Riešenie hektického záveru roka

■ Každý z nás to zrejme dobre pozná. Len čo sa začne približovať záver roka, čas začína plynúť rýchlejšie, miera stresu a naháňania dosahuje nebezpečné hodnoty. Aby sme tomu predišli, stačí málo. Zaoberať sa efektívne využívať všetky možnosti zjednodušeného vybavovania. Presne takú možnosť klientom PSS, a. s., ponúkajú platobné (POS) terminály. K dispozícii sú ich takmer tri stovky, takže už nie je potrebné chodiť do ban-

ky či na poštu realizovať platby poplatkov, vkladov na účet stavebného sporenia či splátok stavebného úveru. Platobnou kartou môžete platiť priamo u obchodného zástupcu. Ak sa rozhodnete pre platbu prostredníctvom mobilného platobného terminálu, ušetríte čas aj peniaze, ktoré by ste inak museli zaplatiť navyše ako poplatok za peňažnú poukážku či za výber hotovosti z bankomatu.

NEPREHLIADNITE

Zlatá minca pre ÚROKOVÝ VÝNOS

Tohtoročné kolo súťaže finančných produktov prinieslo Zlatú mincu pre tohtoročnú novinku Prvej stavebnej sporiteľne, a. s. Úrokový výnos až 18,5% získal od odbornej dvadsaťpäťčlennej poroty najviac hlasov.

■ Odborná porota zložená z finančných analytikov, odborníkov, novinárov, vysokoškolských pedagógov sa zhoduje na jednom: v súčasnosti je ponuka na finančnom trhu taká široká, že pre bežného občana je takmer nemožné zhodnotiť kvalitu všetkých finančných produktov a posúdiť ich spoľahlivosť a užitočnosť. Práve Zlatá minca je riešením tohto rébusu. Produkty a služby, ktoré toto ocenenie získajú, patria skutočne medzi najkvalitnejšie a občania sa pre ne môžu rozhodnúť

s vedomím, že hodnotené vlastnosti nesú punc zaručenej kvality.

Platí to aj pre úrokový výnos 18,5% od PSS, a. s. Vďaka nemu môžu stavební sporitelia získať v roku 2007 sporením výnos až 18,5% (18,5% = úrok 2% p. a. + úrokový bonus 7% p. a. + štátna prémie 9,5%).

Klienti PSS, a. s., pre ktorých je dôležité zhodnocovanie ich peňazí, majú poslednú šancu využiť túto tohtoročnú výnimočnú ponuku.

WWW.PSS.SK

Internet po novom

Od 1. októbra je internetová stránka Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., modernejšia a prehľadnejšia. Návštevníkom ponúka lepšiu orientáciu a rýchlejšie vyhľadávanie. O tom, že nový dizajn a nová štruktúra sa skutočne páčia, svedčia aj čísla návštevnosti. Za prvý mesiac si stránku www.pss.sk otvorilo viac ako 45-tisíc návštevníkov.

■ Ak ste novú webovú stránku Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., ešte nevideli, tu je zopár postrehov o tom, čo na nej môžete nájsť. V zóne **krátkych správ** nájdete vždy to najaktuálnejšie tak o živote banky, ako aj o rôznych akciách, aktivitách či dôležitých skutočnostiach.

V časti **novinky** sa dozviete všetko nové, podstatné, výhodné a zaujímavé o produkte stavebného sporenia.

V prípade, že vás zaujímajú čísla, prepočty, vklady, úroky, splátky a iné numerické hodnoty, potom si stačí kliknúť na slovo **kalkulačka** a môžete rátať – rýchlo a spoľahlivo.

Tvorcovia stránky mysleli aj na tých, ktorí by sa chceli niečo spýtať alebo ktorí potrebujú s niečím poradiť, no nechce sa im telefonovať či nemajú čas na osobné stretnutie s obchodným zástupcom PSS, a. s. V tom prípade si stačí otvoriť **online služby**.

Kontakty ponúkajú adresy, mená, telefónne čís-

la, e-mailové kontakty všetkých obchodných zástupcov Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., z celého Slovenska.

Karta výhod sa stala obľúbeným spôsobom, ako nakupovať tovary a služby vo zaujímavými zľavami. Získava ju automaticky, po podpise zmluvy o stavebnom sporení, každý stavebný sporiteľ. Samozrejme, dôležité je tiež vedieť, kde, čo a s akou zľavou si môžete kúpiť. Zoznam viac ako tisícky firiem a spoločností ponúkajúcich výhodný nákup nájdete pod hlavičkou **Karta výhod**.

Pochopiteľne, že na stránke Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., nájdete všetko o stavebnom sporení, o stavebných úveroch a medziúveroch, rovnako ako aj o stavebnom sporení pre právnické osoby. Informácie sú podrobné a zrozumiteľne spracované. Tiež by sme vás radi upozornili, že práve na www.pss.sk si môžete pozrieť aj kompletné vydania **časopisu DOMa**, a to aktuálne, aj staršie vydania.

Na adrese www.pss.sk ste všetci vždy vítaní!

ŠTYRI TONY ČOKOLÁDY

Nevšedné, no sladké darčeky pre klientov

■ Čokoládu poznáme na všakovaké spôsoby. V tabuľkách malých i veľkých, vo figúrkach, vajíčkach... ale záver tohto roka prinesie klientom Prvej stavebnej sporiteľne aj čokoládu v dosiaľ nevidanej podobe. Čoko-lišiači už čoskoro zaplavia celé Slovensko.

Pretože až štyri tony kvalitnej čokolády v podobe maskota Prvej stavebnej sporiteľne – lišiača čakajú na stavebných sporiteľov vo všetkých obchodných zastúpeniach. Každý klient, ktorý si v čase od 1. 12. do 31. 12. 2007 uzatvorí novú alebo následnú zmluvu o stavebnom sporení alebo ktorý si zvýši cieľovú sumu na už existujúcej zmluve aspoň o 50-tisíc Sk, dostane priamo od obchodného zástupcu balíček s piatimi čokoládovými figúrkami lišiača.

Tak tomu sa povie šťastné, veselé a čokoládové Vianoce!

Náš tip

ŠTÁTNA PRÉMIA

■ Stavebné sporenie je veľmi výhodné sporenie, ktoré podporuje štát ročnou štátnou prýmou. Jej výška je v súčasnosti 9,5 % z ročných vkladov, maximálne 2 000 Sk. Štátnu prímie môže získať každý člen vašej rodiny, dospelý aj dieťa. Na získanie maximálnej štátnej prémie treba v roku 2007 vložiť na účet stavebného sporenia 21 053 Sk.

■ Viac informácií o stavebnom sporení, rovnako ako kontakty na všetky obchodné zastúpenia PSS, a. s., nájdete aj na www.pss.sk.

NÁŠ TIP!

Špeciálna ponuka PSS, a. s.,

pre spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, bytové družstvá alebo iných správcov bytových objektov

Peniaze na opravy a úpravu bytového domu

- Potrebujete na svojom bytovom dome opraviť strechu?
- Plánujete zatepliť fasádu a ušetriť za energie?

Využite výhody financovania opráv či rekonštrukcie pomocou stavebného sporenia. Naša **špeciálna ponuka** je určená pre spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, bytové družstvá a iných správcov bytových objektov.

Nový XXL úver bez počiatočného vkladu

■ Na rýchle financovanie opráv a rekonštrukcie vášho bytového domu vám PSS, a. s., ponúka výhodné medziúvery či XXL úver **bez počiatočného vkladu**. Na ich zabezpečenie nemusíte zakladať byty ani bytový dom. Využiť môžete napr. záložné právo na pohľadávky bytového domu, solidárne ručenie vlastníkov bytov, bankovú záruku Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a. s. Pri XXL úvere iste oceníte aj výhodu navyše – možnosť rovnakej výšky splátok počas celej doby splácania.

Ak hľadáte najvýhodnejší úver

■ Vyberte si stavebný úver s ročnou **úrokovou sadzbou od 2,9 %**, garantovanou počas celej doby splácania. Minimálna doba sporenia na zmluvu o stavebnom sporení je 2 roky. Až **do výšky 1 000 000 Sk** môžete získať stavebný úver **bez zábezpek vlastníkov bytov a skúmania bonity bytového domu**.

Ďalšie výhody pre vás

- **sporenie s výnosom až 9% v roku 2007**
(úrok 2 % p. a. + úrokový bonus 7 % p. a.)
- ročný poplatok za vedenie účtu stavebného sporenia pre celý bytový dom **len 400 Sk**
- **ochrana vašich vkladov** až do výšky prepočtu 20 000 eur v slovenských korunách
- **bezplatné** posúdenie energetického stavu vášho bytového domu
- Karta výhod na nákup so zľavami až do výšky 30 %

Ponúkame Vám možnosť výberu rodinného domu a stavebného programu podľa Vašich predstáv a potrieb.

program CESTA

- ☑ Stavebné sporenie
- ☑ Hypotekárny úver
- ☑ Preklenovací úver
- ☑ Moje skúsenosti

program ISTOTA

- ☑ Vlastníte svoj dom
- ☑ Platíte postupne
- ☑ Notárska úložka
- ☑ Pevná cena

program KVALITA

- ☑ Najlepšie materiály
- ☑ Nezávislá kontrola
- ☑ Predĺžená záruka
- ☑ Siahnite si na kvalitu

program NÍZKOENERGETICKÝ DOM

- ☑ Minimálna tepelná náročnosť
- ☑ Murovaná kvalita
- ☑ Efektívne riešenie
- ☑ Tepelný audit

program RASTÚCI DOM

- ☑ Jedinečný program pre mladé rodiny
- ☑ Výhodné financovanie
- ☑ Až do varianty 5 + 1 + garáž
- ☑ Zmeny ovplyvňujúce chod domácnosti

program MAXIMÁLNA SLUŽBA

- ☑ Projekt zdarma
- ☑ Stavebné povolenie s úsmevom
- ☑ Základová doska
- ☑ Osobný manažér projektu

program PLUS

- ☑ Skvelá cena
- ☑ Hodnotenie pracovníkov
- ☑ Aktívny internet
- ☑ Riaditeľ na Vašej strane

program NULOVÁ HOTOVOŠŤ

- ☑ Vlastný dom bez hotových prostriedkov
- ☑ Exkluzívny program Ekonomických stavieb
- ☑ Možnosť kombinácie s ostatnými programami
- ☑ Obmedzený počet klientov

program EXCELENT

- ☑ Bezpečnosť
- ☑ Jednoduchosť
- ☑ Zaradenie do programu

program MLADÁ RODINA

- ☑ Minimálna hotovosť
- ☑ Osobný model financovania
- ☑ Možnosť spätného odkúpenia
- ☑ Bonita klienta

program RÝCHLE RIEŠENIE

- ☑ Dom k nastahovaniu za deväť mesiacov
- ☑ Veľký výber hotových projektov
- ☑ Garancia pevnej ceny
- ☑ Možnosť postupného financovania

program ÚVER NA POZEMOK

- ☑ Bez ručenia
- ☑ Rýchlosť
- ☑ Úroková sadzba

Ekonomické stavby s.r.o.
Farská 22, 949 01 Nitra
kontaktná kancelária Žilina
kontaktná kancelária Košice
tel.: 037/6559911,
mobil: 0903 571471
e-mail: hudecova@ekonomicke-stavby.sk
www.ekonomicke-stavby.sk

Euro predo dvermi

Desať otázok a odpovedí

O pár mesiacov sa aj občania našej krajiny stanú aktívnymi používateľmi novej – európskej meny. Pridajú sa tak k viac ako 300 miliónom Európanov, pre ktorých je euro už bežnou súčasťou ich života. Prechod na novú, spoločnú európsku menu sa týka nás všetkých. Aj preto, počnúc týmto vydaním časopisu DOMa, vám budeme prinášať aktuálne a dôležité informácie súvisiace s touto témou.

Čo je euro?

■ Euro je jednotná mena Európskej menovej únie. Základnou jednotkou je 1 euro, ktoré má 100 centov.

Kedy a ako začne platiť euro na Slovensku?

■ Príchod eura je rozdelený na dve fázy. V rámci prvej fázy, od júla roka 2008, sa budete stretávať s duálnym – teda dvojitým zobrazovaním cien – čiže na cenovkách budete vidieť označenie nielen v slovenských korunách, ale aj v eurách. Takto budete mať všetky tovary a služby označované dvanásť mesiacov po zavedení eura. Ak vás zaujíma, či takto budú vyzerať aj faktúry, bankové účty, katatalógy, odpoveď znie – áno. Všade, kde sa objaví akákoľvek finančná hodnota, teda napríklad aj výplatná páska, budete vidieť sumy v korunách aj v eurách. Druhá fáza prechodu na euro by sa mala začať 1. januára 2009. Obe meny – teda slovenské koruny a eurá – sa budú môcť súbežne používať do 16. januára 2009. Po tomto dátume už budú peňaženky Slovákov patriť výhradne eurominciam a bankovkám.

Kedy a ako sa budú môcť vymieňať slovenské koruny za eurá?

■ Peniaze, ktoré máte uložené na účtoch, vkladných knižkách, termínovaných účtoch a podobne, prejdú na euro automaticky, a to podľa platného konverzného kurzu. V prípade, že si budete chcieť vymeniť hotovosť v slovenských korunách za eurá, budete tak môcť urobiť v ktorejkoľvek komerčnej banke – ale pozor! – bankovky sa síce budú môcť

vymieňať do konca roka 2009, mince však iba do júna 2009. Národná banka Slovenska bude vymieňať bankovky neobmedzene aj po roku 2009 a mince do konca roka 2014.

Čo je to konverzný kurz?

■ Konverzný kurz, teda kurz na základe ktorého sa budú slovenské koruny preratúvať na eurá, neodvolateľne stanoví Rada Európskej únie počas roka 2008. K 1. januára 2009 sa potom všetky korunové hodnoty budú prepočítavať na základe tohto kurzu, žiadny iný kurz sa nebude môcť použiť.

Čo je eurozóna?

■ Do eurozóny patria tie krajiny Európskej únie, v ktorých sa používa spoločná mena euro.

V ktorých krajinách možno platiť eurom?

■ Hoci celá Európska únia predstavuje jednotný trh, euro sa zatiaľ nepoužíva vo všetkých členských štátoch. Prostredníctvom eura sa dá platiť v Belgicku, Nemecku, Španielsku, Francúzsku, Írsku, Luxembursku, Holandsku, Rakúsku, Portugalsku, Taliansku, Fínsku, Grécku a Slovinsku. Od januára 2008 k týmto krajinám pribudne ešte Cyprus a Malta.

Ako pocítia prechod na euro klienti Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.?

■ Klienti Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., nemusia mať najmenšie obavy. Ich vklady na účtoch stavebného sporenia sa automaticky prepočítajú

na eurá, a to podľa platného konverzného kurzu. Preto klientom odporúčame ponechať peniaze na účtoch, kde sa táto zmena bude realizovať automaticky. Čo sa týka zmlúv, všetky zostávajú v platnosti, nie sú potrebné žiadne administratívne úkony.

Čo sa zmení na účtoch klientov PSS, a. s.?

■ Ako sme už spomínali, na účtoch stavebných sporiteľov sa automaticky prepočíta konkrétna suma v slovenských korunách na eurá. Klient si bude môcť porovnať oba ekvivalenty.

Budú musieť, v súvislosti s prechodom na euro, klienti Prvej stavebnej sporiteľne vykonať nejaké úkony?

■ Celý proces prechodu na euro je v rukách odborníkov a špecialistov. Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., už viac ako rok pripravuje a realizuje všetky nevyhnutné kroky na zabezpečenie bezproblémového prechodu na novú európsku menu. Klienti nemusia robiť vôbec nič, o všetko sa postará ich stavebná sporiteľňa. Navyše o všetkom dôležitom budú vopred písomne informovaní.

Kde môžu získať klienti PSS, a. s., informácie týkajúce sa prechodu na euro?

■ Ďalšie informácie k téme euro môžete nájsť aj na internetovej stránke www.pss.sk, prípadne sa so svojimi otázkami môžete obrátiť aj na naše call centrum na čísle 02/58555855.

Pripravila: **Renáta Názlerová**, foto: archív

Farebná tvár bytového domu

O tom, že aj tehlový bytový dom zo začiatku 60-tych rokov minulého storočia môže dostať krajší vzhľad a lepšiu kondíciu, sme sa presvedčili na Strakovej ulici v Košiciach. Medzi sivastými domami uniformného vzhľadu stojí jeden s novou farebnou fasádou, ktorú si jednoducho nemôžete nevšimnúť.

Ing. Jana Matvejová

■ Na prvý pohľad si všimnete mozaiku farebných štvorcov, keď sa prizriete lepšie, uvidíte aj opravené balkóny, vchodové dvere, poštové schránky, zvončeky, vetráky... A ak sa vám podarí stretnúť sa s Ing.

Janou Matvejovou, dozviete sa, že to zďaleka nie je všetko. Ale poďme pekne po poriadku.

V dome na Strakovej ulici mali rovnaké problémy ako všade navôkol. Vlhko v bytoch, plesne, veľké úniky tepla. A, samozrejme, prostredie poznamenané polstoročím striedanej údržby. S týmito problémami sa zoznámila aj Ing. Matvejová, ktorá sa nastahovala do jedného z rohových – a teda z hľadiska vlhkosti a plesní najproblematickejších bytov. Ako stavebná inžinierka zhodnotila situáciu a na schôdzi vlastníkov bytov predniesla návrhy... Bolo to v čase, keď sa formovala nová dozorná rada vlastníkov 54 bytov, volený orgán, do ktorého si obyvatelia každého vchodu zvolili zástupcov. „**Zišla sa tu skupina ľudí, ktorej o niečo ide a ktorá je ochotná investovať do tohto domu svoj čas a energiu. Bez toho by sa nedalo urobiť nič, vôbec nič...**“ hodnotí dnes prácu dozornej rady energická dáma, ktorá mu predsedá, a celkom evidentne nešetrí svoju námahu ani odborné vedomosti a pomaly vedie dom k lepšej kondícii. „**Najsôr sme vyregulovali**

vykurovací systém. A peniaze, ktoré sme ušetrili, sme investovali do posilnenia fondu opráv. To bol prvý krok k nášmu prvému medziúveru od Prvej stavebnej sporiteľne," hovorí pani Matvejová a začína vymenúvať, čo všetko sa im už podarilo urobiť. „Urobili sme novú fasádu na najproblematickejšej časti domu, pričom sme využili originálnu slovenskú technológiu Styrexon, ktorá je určená práve na náš typ domov. Súčasťou prác bola oprava chýb na fasáde, zateplenie a povrchová úprava.“ Súčasne sa na Strakovej ulici pustili do výmeny chodbových okien a opravy chodbových balkónov. Vymenili ležaté a zvislé rozvody studenej vody, teplej vody a cirkulácie odpadu. Veľkými zmenami prešli všetky 3 zadné vchody – pribudli lexanové prístrešky, digitálny elektronický vrátnik i nové poštové schránky dostupné priamo z ulice. „Zadné vchody sa tak stali oveľa obľúbenejšími. Napokon, je príjemné prísť k domu z tej krajšej strany,“ hovorí pani Matvejová a dodáva, že hneď ako to bude možné, krajšiu tvár dajú celému domu. Naraz sa to totiž nedá. Treba prihliadať na finančné možnosti majiteľov bytov, ktorí dnes platia do fondu opráv 20 Sk na m². Na druhej strane, všetky doterajšie opravy domu priniesli finančný efekt – zníženie nákladov na prevádzku domu. Úspory sa potom vždy investujú do ďalších krokov obnovy. K obnove domu výrazne prispelo i stavebné sporenie v PSS, a. s. Dom na Strakovej ulici čerpá dva medziúvery v celkovej výške 4 milióny korún

a podľa slov riaditeľa správcovskej spoločnosti Ing. Vysokého ich investuje s nevšednou energiou a premyslenosťou. Za jeho slovami hneď vidíme úsmev pani Matvejovej, ktorá už preluskala množstvo internetových stránok, aby sa dozvedela, čo všetko by sa ešte dalo urobiť. Napríklad, ako by aj ich dom mohol profitovať z využitia netradičných energetických zdrojov. Ako hovorí: „Všetko je možné. Len treba počkať na vhodnú chvíľu.“

Pripravila: Erika Veselská, foto: Bohumil Šálek

Ing. Eva Jacková Obchodná zástupkyňa PSS, a. s.

Kancelária obchodných zástupcov PSS, a. s.
Alžbetina 2, Košice
Tel.: 0915 890 472

■ „Vlastníci bytov a nebytových priestorov využívajú stavebné sporenie veľmi často práve na zateplenie a opravu fasády. Tieto kroky

im priniesú úspory, vďaka ktorým môžu rýchlejšie prejsť z fázy medziúveru do fázy úveru a znížiť si náklady na úverové prostriedky. A tak sa im uvoľnia prostriedky na ďalšiu obnovu vlastného domu.

Mikulášska nádielka až do Vianoc...

ZĽAVA na projekty

-15% z cien
realizačných projektov
rodinných domov
EUROLINE

+BONUS

POLOŽKOVÝ ROZPOČET A VÝKAZ VÝMER

ZADARMO

od **6.12.**

do **24.12.**

EUROLINE Slovakia s.r.o.

Vajnorská 134/A, P.O. BOX 68, 830 00 Bratislava 3
tel.: 02/44 45 85 49 - 51, fax: 02/44 45 85 52
e-mail: predaj@eurolineslovakia.sk

www.eurolineslovakia.sk

Inzercia

Staňte sa, prosím, aj Vy niekoho

DOBRÝ ANJEL

Stačí, ak budete posielat' aspoň 50 Sk mesačne rodinám s deťmi, kde niekto trpí na rakovinu. Systém DOBRÝ ANJEL Vaše peniaze doručí chorým každý mesiac do posledného haliera. Navyše, budete presne vedieť mená, adresy a životné osudy rodín, ktorým pomáhate. Zavolajte nám, prosím, na 052 / 787 6543 alebo kliknite na www.dobryanjel.sk. Ďakujeme.

Toto je odkaz od pani Ľudmily, mamy malej Julinky, ktorej Dobrí anjeli pomáhali:

Za moju Julinku veľmi pekne
ďakujem všetkým Dobrym Anjelom,
čo nám pomáhali.
Tak ako my sme potrebovali tie
peniaze na lieky a aby Julinka
mohla jesť, čo jej chutilo,
tak sú aj druhé také deti.
Pomáhajte im, prosím. Veď aj malá
šťastka pomôže.
Veď všetko dobré, čo komu urobíte si
najdete hore v nebi.

Ľudmila Hubová

Obchodný zástupca PSS, a. s., Mgr. Juraj Dubovec mal vždy Šťastie na dobrých ľuďoch

■ „Ako to neraz v živote býva, aj za týmto životným zlomom stála žena – teda moja žena. Bola na školení o stavebnom sporení, kde sa zoznámila s mojim kamarátom z detstva, ktorého som dlhé roky nevidel. Samozrejme, hneď sme sa stretli, porozprávali, kto má čo nové, slovo dalo slovo a on sa ma spýtal, či by som nechcel skúsiť niečo iné,“ spomína na rok 1996, keď sa so stavebným sporením stretol prvýkrát. Po dvoch rokoch práce externého sprostredkovateľa, po ponuke začať sa venovať tomuto produktu na plný úväzok a po zistení, že v rámci svojej pôvodnej profesie už dosiahol maximum, padlo definitívne rozhodnutie. Od roku 1999 je teda profesionálnou posilou v tíme obchodných zástupcov. V súčasnosti do jeho úzkeho kolektívu kolegov patrí 11 blízkych spolupracovníkov a sieť sprostredkovateľov, pričom svoje služby a poradenstvo spojené so stavebným sporením poskytujú predovšetkým v rámci ružomerského okresu. Pri téme, ako a čím ho presvedčila práve Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., aby sa stal jej súčasťou, hovorí otvorene: „Už v čase, keď som začínal, som

Do života Mgr. Juraja Dubovca patrí stavebné sporenie a Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., už viac ako desať rokov. Spočiatku to bol skôr akýsi doplnok, lebo práci poradcu sa venoval len externe, o čosi neskôr naplnilo stavebné sporenie celý jeho pracovný život. Stal sa totiž profesionálom v poskytovaní stavebného sporenia.

si uvedomoval, aké dobré meno má táto banka. Vizitka s jej logom mala svoju váhu. Aj dnes platí, že meno spoločnosti, a v prípade PSS, a. s., ide o skutočne dobré meno, výrazne ovplyvňuje mieru vášho obchodného úspechu. Inými slovami, presvedčil ma kredit, ktorý táto banka má, a dôvera, akú jej klienti preukazujú.“

V rámci Žilinského kraja patrí Mgr. Juraj Dubovec k najúspešnejším. Za každoročnými dobrými výsledkami však vidí v prvom rade spoluprácu, vzájomnú toleranciu a vzájomnú podporu všetkých členov tímu. „Je pravda, že ani nám a našej práci sa problémy nevyhýbajú. Ale to je bežná súčasť života. Dôležité je, že postupne zvyšujeme svoju výkonnosť, pričom ale nikdy nezabúdame na to

najpodstatnejšie – že nie je dôležitá zmluva, ale klient. Takúto prácu možno prirovnať k vytrvalostnému športu. Šprintom by ste síce dosiahli veľa a rýchlo, ale na krátku vzdialenosť. Maratón vás dovedie podstatne ďalej.“

Za najväčšie úspechy, ktoré ho v živote stretli, považuje svoju rodinu, ktorá mu vytvára základy, priateľov, ktorí robia jeho život pestrejším, a svojich kolegov, ktorí mu pomáhajú robiť prácu tak, aby z nej všetci mohli mať to pravé a správne zadosťučinenie. „Skrátka a dobre,“ uzatvára naše stretnutie Mgr. Juraj Dubovec, „v živote mám šťastie na dobrých ľuďoch.“

Pripravila: Renáta Názlerová, foto: Bohumil Šálek

Trendy v architektonickom riešení rodinných domov

Súčasná architektúra rodinných domov zohľadňuje viacero atribútov, ktoré sa premietajú nielen do ich dispozičného riešenia, ale aj do ich priestorového a stavebno-technologického riešenia. Stavebníci a architekti dnes kladú dôraz nielen na individuálnosť – originalitu návrhu a na energeticky efektívne varianty, ale tiež sa snažia hľadať ekonomickejšie alternatívy realizácie s dôrazom na prírodnosť a celkovú vyššiu kvalitu používaných materiálov. Čo to znamená?

INDIVIDUÁLNOŠŤ A ORIGINALITA NÁVRHU

Je potešujúce, že vzrastá záujem o vypracovanie projektov rodinných domov na základe konkrétnych požiadaviek stavebníkov. Napriek tomu ešte stále až 75 % novopostavených rodinných domov vzniká na základe katalógových projektov, ktoré nemôžu a ani nezohľadňujú individuálne a špecifické požiadavky budúcich užívateľov. Pre architektov je potom o to zložitejšie prispôbovať katalógové projekty domov potrebám budúcich užívateľov. Často je takáto cesta neefektívna a v konečnom dôsledku neraz aj finančne náročnejšia, ako si dať navrhnuť a naprojektovať dom šitý na mieru. Výstavba domu nie je lacná záležitosť a tým, že sa stavebníci snažia ušetriť kúpou katalógového projektu, budú sa buď musieť prispôbiť oni domu, a nie dom im, alebo ich už spomínané adaptovanie projektu na ich nároky bude stáť neprimerane veľa peňazí.

ENERGETICKY EFEKTÍVNE RIEŠENIA

Doteraz mal každý architekt jeden prvoradý cieľ – sledovať celkové finančné náklady na výstavbu rodinného domu. Permanentné a výrazné zvyšovanie cien energií však spôsobuje, že pozornosť architektov i stavebníkov sa čoraz väčšmi upriamuje aj na prevádzkové náklady. Tento fakt sa samozrejme následne objaví aj v architektonickom riešení domu. Pozornosť sa venuje správnejmu osadeniu domu na pozemku z hľadiska svetových strán, využitiu alternatívnych zdrojov energie (solárne články), čo ovplyvňuje aj architektonické riešenie fasády domu alebo strechy domu. Zvyšuje sa aj záujem o návrh nízkoenergetických konceptov rodinných domov s využitím tepelných čerpadiel.

EKONOMICKE EFEKTÍVNE RIEŠENIA

V súčasnosti zaznamenávame odklon od výstavby nadmerne veľkých domov. Väčší dôraz sa kladie na dispozičné riešenia šité priamo na mieru rodiny alebo budúcich užívateľov, na ich špecifické požiadavky, na ich štýl života a tomu zodpovedajúci dispozično-prevádzkový návrh riešenia domu.

PRÍRODNOSŤ A KVALITA STAVEBNÝCH MATERIÁLOV

Dnes je na trhu široká škála kvalitných stavebných materiálov, ktoré možno použiť na výstavbu domov. Aj architekti odporúčajú používať kvalitné stavebné murovacie materiály, pretože od ich

kvality závisí aj kvalita obalu rodinného domu, tepelná pohoda v interiéri, ako aj celková klíma. V konečnom dôsledku sa kvalita stavebného materiálu premietne aj do výšky platieb za vykurovanie. Okrem kvalitných murovacích materiálov (YTONG, POROTHERM, DURISOL) je na trhu aj širšia paleta systémov pre drevostavby, ktoré ale nie sú u nás také obľúbené ako napríklad v Rakúsku. Tu drevostavby predstavujú až 80 %-ný podiel na novej výstavbe rodinných domov. Pokiaľ ide o šikmé strechy a ich krytinu, okrem škridiel, či už pálených alebo betónových, sú na trhu aj oceľové šablóny. Stále populárnejšími sa stávajú aj titánzinkové strešné šablóny a krytiny z prírodnej štiepanej bridlice. Čo sa týka materiálov na okná rodinných domov, dominujú plastové profily s roz-

ličnou, dokonca aj farebnou povrchovou úpravou. Architekti však radšej odporúčajú drevené okná alebo dokonca aj hliníkové okná s hliníkovými žalúziami, ktoré vyzerajú veľmi elegantne – ak sú navrhnuté s citom a s ohľadom na celkový architektonický koncept domu.

TRENDY V ARCHITEKTÚRE RODINNÝCH DOMOV

Tak ako sme boli pred pár rokmi v architektúre rodinných domov svedkami veľkej renesancie a návratu klasickej šikmej strechy, v súčasnosti sú veľmi populárne už aj ploché strechy. Stavebníci síce majú v značnej obľube vikiere, obľukové okná či rôzne arkiere, nosným prvkom v súčasnom architektonickom trende rodinných

domov sa stávajú jednoduché čisté línie s veľkými presklenými oknami orientovanými na západnú stranu, využitie dreva ako obkladu na časti fasády, výraznejšia a odvážnejšia je aj farebnosť domov. Dôraz sa kladie na osadenie domu na pozemku, na riešenie úpravy okolia domu, ako aj na jeho oplatenie.

Podobne čisté línie prevládajú aj v riešení interiérov domu. Na mimoriadnej popularite a obľúbenosti ešte stále nič nestratilo často uplatňované voľnejšie riešenie dispozície, ktoré umožňuje flexibilné prispôsobenie využívania priestorov domu podľa toho, akým smerom sa ubera vývoj rodiny.

*Prípravili: Zuzana Kmiťová, Ing. arch. Jaroslav Lalík
foto: Bohumil Šálek*

Za okrúhlym stolom:

s Ing. arch. Ivanom Hojsíkom a Ing. arch. Danielom Kleinom, PhD.

Rozhodujú profesionalita a originalita

Výstavba rodinných i bytových domov má na Slovensku mnohoročnú tradíciu. Čo sa v nej zmenilo za ostatné dve desaťročia, v akých jej oblastiach sme urobili najväčší krok vpred?

■ **Ivan Hojsík:** Určite je to predovšetkým kvalita realizácií, za ktorou, žiaľ, niekedy zaostáva kvalita architektúry. Na škodu veci je iste aj to, že súčasná architektúra si nevie nájsť cestu k šikmým strechám. Pritom filozofia šikmých striech má svoje korene v minulosti a vychádza z historických skúseností. Napríklad domy pod Tatrami majú sklon striech 45 – 52 stupňov, kým na strednom Slovensku sú sklony striech nižšie. Južné Slovensko má dokonca strechy s 38-stupňovým sklonom. Áno, sú to podstatné rozdiely, ale nie samoúčelné. Nakoniec, vymysleli to naši dedovia, zrejme vedeli prečo, a my by sme to mali rešpektovať.

■ **Daniel Klein:** Súčasnosť skutočne praje početnej výstavbe rodinných a bytových domov. Nové bytové jednotky často vznikajú tak, že na plochej streche sa urobí nadstavba. Mnohé nadstavby možno charakterizovať tak, že škaredý dom ešte viac pokazili. Niet dôvodu, prečo by nadstavby nemohli byť pekné. To je, pochopiteľne, ovplyvnené rôznymi aspektmi. Neraz nie je dobrý projekt, neraz investor za každú cenu znižuje náklady na stavbu a po jej dokončení ju predáva za nepriemerane vysokú cenu. Výsledkom je zlá realizácia. Tá sa, žiaľ, nevyhýba ani stavbám realizovaným podľa katalógových projektov. Ak teda zhodnotím uplynulé obdobie, často sme stavali bytové

aj rodinné domy na úkor kvality. Čest' výnimkám, ktoré objavujeme aj vďaka súťažiam, ako je CE-ZA-AR – cena za architektúru.

Nová spoločenská situácia ovplyvnila rôzne sféry života našich občanov. Oplyvnila, podľa vášho názoru, aj spôsob a kvalitu bývania na Slovensku?

■ **Ivan Hojsík:** Určite, no nielen pozitívne. Pravdou je, že ľudia majú pri rozhodovaní viac možností. A to tu predtým nebolo. Pozrime sa, aká široká je ponuka katalógových projektov. Iná otázka je, akú majú architektonickú úroveň. Ak ale hovoríme o výbere, šírka súčasnej ponuky je s minulosťou prakticky neporovnateľná. Pozitívne možno hodnotiť aj ponuku materiálov, konštrukcií. V minulosti sme poznali štyri druhy základného materiálu – napríklad betón, kameň, hrubozrnná omietka. Tým, že si ľudia nemali z čoho vyberať, ani nepociťovali potrebu riešiť svoje projekty formou profesionálneho poradenstva. Nemali dôvod overovať si kvalitu ponúkaných výrobkov a služieb. Dnes je situácia, našťastie, iná. Preto by investori, stavebníci či realizátori stavieb nemali zabúdať, že to, čo postavია, je trvalá hodnota, ktorá tu bude aj o sto rokov.

V minulosti sa neraz poukazovalo na rozdiel v kvalite bývania v meste a na vidieku. Pretrvávajú tieto rozdiely aj naďalej, alebo sa situácia vyrovnala?

■ **Ivan Hojsík:** Za ostatných dvadsať rokov sa

kvalita bývania v meste a na vidieku zmenila tak výrazne, že ju azda ani nemožno porovnávať s tým, čo bolo kedysi. Obyvatelia vidieka už nepremýšľajú nad tým, čo budú pestovať v záhradkách, ale ako urobiť svoje bývanie ekonomickejším. No a kvalita bývania v meste – v bytových domoch sa takisto zvýšila, v mnohých prípadoch ju už môžeme porovnať s kvalitou bývania v moderných rodinných domoch. Rozdiel v bývaní v rodinnom dome v meste a v rodinnom dome na dedine je však stále dosť výrazný.

■ **Daniel Klein:** Chýba nám osвета. Ľudia chcú stavať, no nevedia, na koho sa obrátiť, kto by im mohol a kto mal poradiť. Potom sa rozhodnú pre katalógové projekty. Len skutočne veľmi malé percento stavebníkov osloví kvalitného architekta a požiada ho o konzultáciu alebo architektonický projekt stavby.

Dnes sa už našťastie môžeme a máme s kým porovnávať. Ak by sme sa teda porovnali napríklad so susedným Rakúskom, ako by sme v tomto hodnotení obstáli?

■ **Daniel Klein:** Na takto položenú otázku by sa dalo odpovedať z rôznych uhlov pohľadu. Môžeme sa napríklad pozrieť na legislatívu. Ak sa realizuje projekt v Rakúsku, tak potom do poslednej bodky podľa projektu, bez akýchkoľvek zmien. Ľudia si tam ctia zákony a úrady majú objektívne väčšiu autoritu a vplyv.

■ **Ivan Hojsík:** Mali by sme asi dodať, že aj u nás sa realizujú individuálne projekty, a neraz aj za

nemalé peniaze. A tiež nie je u nás núdza o špičkových architektov. No ak by sme sa v susednom Rakúsku mali niečím inšpirovať, potom určite tým, ako treba rešpektovať legislatívu.

Bývanie a s ním súvisiaca architektúra sa vyvíja, mení, reaguje na nové požiadavky, na nové trendy. Čo nám v oblasti architektúry bývania prinesie alebo by mala priniesť budúcnosť?

■ **Ivan Hojsík:** Slovenskej architektúre by iste prospelo, keby sme začali klásť vyšší dôraz na architektonicky objavné a architektonicky kvalitné tvary striech. A prospelo by jej aj to, keby si jednotlivé regióny udržali svoje architektonické tradície a špecifiká.

Možno nejako sformulovať rady či odporúčania pre tých, ktorí sa rozhodli zadovážiť si nové bývanie?

■ **Daniel Klein:** Moja rada je vcelku jednoduchá – aby bola ich stavba dobrou stavbou, musia dobre fungovať a navzájom sa prepojiť tri faktory. Rozhľadný investor, ktorý osloví kvalitného architekta a dobrého dodávateľa. Ak tieto tri atribúty budú fungovať na plné obrátky, nemožno postaviť zlú stavbu.

■ **Ivan Hojsík:** Dôraz treba klásť na dobrý koncept architekta, ktorý vo svojom projekte zohľadní vidiecku alebo mestskú architektúru daného regiónu. Architekt vie, že napríklad v Ždiari boli odjakživa nosnými materiálmi drevo a kameň. Preto by mali projektovať práve na tejto báze.

Áké bývanie by si mali zvoliť alebo vytvoriť ľudia, aby sa dalo vnímať ako kvalitné a trendové nielen teraz, ale aj o pár rokov? A aby táto stavba nestratila ani po rokoch na svojej hodnote, prípadne aby si svoju hodnotu postupom času aj zvýšila?

■ **Ivan Hojsík:** Určite za kvalitné a trendové možno považovať také bývanie, ktoré berie do úvahy úspory energií a celkovú hospodárnosť prevádzky domu. Viete, že aj dnes existujú domy, ktoré boli postavené pred 50 rokmi a ešte aj v súčasnosti vyhovujú nielen štandardom, ale aj nadštandardom? Preto ak sa dnes niekto rozhodne dať prednosť kvalitnej architektúre, neobanuje. Lebo jeho stavba bude kvalitná a teda hodnotná aj po rokoch.

■ **Daniel Klein:** Presne tak. Kvalitná architektúra, v ktorej sa uplatní cit pre profesionalitu a originalitu, jednoducho musí prežiť.

Pripravila: Michaela Pudmerická, foto: Bohumil Šálek

Rekonštrukcia rodinného domu na Liptove

Pomohli dobré vzťahy

Dom v Liptovskej osade, ktorý sme navštívili, jeho majitelia postavili presne pred tridsiatimi rokmi. Ako čas plynul, nároky rodiny sa menili, deti dorastali a keď si jedno z nich, konkrétne Marián Vierik založil svoju rodinu, prišlo na rad premýšľanie, ako vyriešiť ich bývanie. A v hre pritom neboli len priestory pre mladú rodinu, ale aj menší priestor, kde by mohol pán Vierik vykonávať svoju prácu, keď ho navštívia jeho pacienti – je totiž zverolekár.

■ Prostredníctvom rekonštrukcie, prístavby a menších i väčších úprav pôvodných dispozícií domu dosiahli obytnú plochu 140 metrov štvorcových. Svoje izby už majú pripravené všetky tri deti pána Vierika – deväťročná Evka, sedemročný Marek, aj dvojročný Janko. Svoje pohodlie majú aj manželia a domáci pán má poruke aj svoju, pre všetkých zvieracích pacientov takú potrebnú, ordináciu.

Aby tento stav dosiahli, potrebovali nielen dostatok času a trpezlivosť, ale aj potrebné

financie. K tým sa dopracovali vďaka dobrým susedským vzťahom. Neďaleko od pána Vierika totiž býva aj Juraj Longauer, obchodný zástupca Prvej stavebnej sporiteľne, ktorý samozrejme veľmi dobre pozná pomery v obci, i to, kde sa čo deje a bude diať. To bol aj dôvod, prečo oslovil suseda. Ten rýchlo pochopil, že stavebné sporenie je výhodné, a bude preň v budúcnosti určite aj užitočné.

„Výhodné je nielen pre každoročne pripisovanú štátnu prémie,“ hodnotí pán Vierik, **„ale aj preto, že po dohodnutom čase sporenia môže človek dostať úver bez skúmania bonity a bez ručiteľa.“**

Ako ďalej o svojich skúsenostiach povedal náš hosťiteľ, stavebné sporenie využil už dvakrát. Prvýkrát, keď pred zamýšľanou rekonštrukciou potreboval vyplatiť svojich súrodencov, a druhýkrát pri rekonštrukcii, nadstavbe a prístavbe.

Prácu takého rozsiahleho charakteru samozrejme nešlo zrealizovať v krátkom čase. Ako prvá sa u rodiny Vierikovcov opravovala strecha, po nej prišla na rad prístavba garáže, nadgarážového priestoru, potom sa dostali k slovu okná a oprava fasády. Otvorili sa neobývané časti domu, stará a nová časť sa prepojila schodiskom. Aj keď výpočet toho, čo museli v tejto rodine urobiť, aby získali nové a vlastné bývanie, vyzerá celkom jednoducho, v praktickom živote to bolo šesť rokov, počas ktorých sa týmto stavebno-rekonštrukčným prácam venovali skutočne naplno.

Hoci ich ešte čaká dosť práce, napríklad s doťahovaním rôznych interiérových detailov, v jed-

nom sú si istí – vlastné bývanie je jednoducho vlastné bývanie. A pritom majú hneď poruke starých rodičov, ktorí dokážu rýchlo vypomôcť, vždy keď to rodina pána Vierika potrebuje.

Pripravila: **Renáta Názlerová**, foto: **Bohumil Šálek**

Ing. Juraj Longauer Obchodný zástupca PSS, a. s.

Kancelária obchodných zástupcov PSS, a. s.
Mostová 16, Ružomberok
Tel.: 0903 831 393

■ **„Momentálne s pánom Vierikom pripravujeme čerpanie tzv. následného úveru. Túto možnosť v súčasnosti ponúka naša stavebná sporiteľňa tým našim klientom, ktorí riadne a včas splácajú svoj doterajší úver a popritom by ešte potrebovali čerpať ďalší úver. Vybavenie takéhoto následného úveru je jednoduché a promptné, pretože si nevyžaduje žiadnu zdĺhavú administratívu.“**

Príklady financovania

V prehľadných tabuľkách vám prinášame modely financovania prostredníctvom stavebného sporenia pre rôzne stavebné zámery. S PSS, a. s., môžete nielen stavať, ale aj rekonštruovať, modernizovať či nadstavovať.

Rekonštrukcia rodinného domu

Cieľová suma 370 000 Sk

Tarifa stavebného sporenia	RC
Pravidelné mesačné sporenie	2 590 Sk
Doba sporenia	5,75 rokov
Nasporená suma pri pridelení	191 255 Sk
Stavebný úver	178 745 Sk
Ročná úroková sadzba	4,7 %
Pravidelné mesačné splátky	2 590 Sk
Doba splácania	6,7 rokov

Nadstavba rodinného domu

Cieľová suma 1 200 000 Sk

Tarifa stavebného sporenia	U1
Pravidelné mesačné sporenie	7 200 Sk
Doba sporenia	7,3 roka
Nasporená suma pri pridelení	620 657 Sk
Stavebný úver	579 343 Sk
Ročná úroková sadzba	2,9 %
Pravidelné mesačné splátky	7 200 Sk
Doba splácania	7,5 roka

Stavba rodinného domu

Cieľová suma 3 000 000 Sk

Tarifa stavebného sporenia	U2
Pravidelné mesačné sporenie	24 000 Sk
Doba sporenia	5,5 roka
Nasporená suma pri pridelení	1 527 497 Sk
Stavebný úver	1 472 503 Sk
Ročná úroková sadzba	2,9 %
Pravidelné mesačné splátky	24 000 Sk
Doba splácania	5,5 roka

Stavba rodinného domu

Priestor pre všetkých

Rodinný dom inšpirovaný Tirolskom, v ktorom dominuje drevo, galéria s unikátnym výhľadom do priestorov domu a dve roztomilé deti, sa nachádza len pár kilometrov od východoslovenskej metropoly, v obci Malá Ida, v časti zvanej Panský les.

■ Majiteľka domu pani Silvia spomína na obdobie, keď sa s manželom rozhodovali o prípadnej kúpe domu slovami: „**Obaja sme podnikali a obaja sme mali rovnakú predstavu – investovať do nehnuteľnosti. V tom čase sme bývali v 3-izbovom byte na jednom z košických sídlisk, a preto bolo pochopiteľné, že nehnuteľnosti, na ktoré sme upriamovali pozornosť, boli buď stavebné parcely, alebo rodinné domy. Vedeli sme aj to, že chceme mať rodinu a že bývanie v dome bude pre nás vhodnou formou bývania.**“

Každý, kto prešiel procesom hľadania optimálneho stavebného pozemku a následnej stavby rodinného domu, vie, že to nie je ani trochu

jednoduché. Najst' vhodnú parcelu, aby bolo vyhovujúce prostredie, aby ste nemali problém s dochádzkou, aby boli v okolí dostupné aspoň základné služby, aby bola priaznivá cena – to všetko zvažujú budúci majitelia. „**Prvým takýmto zmysluplným projektom, s ktorým sme sa v rámci hľadania stretli, bol projekt Panský les. Ten predpokladal, že tu bude stáť 85 sólo domov, niekoľko radových rodinných domov, športová hala a že areál bude uzavretou svojbytnou komunitou. Takto koncipovaná predstava budúceho bývania sa nám zapáčila, a preto sme sa rozhodli pre kúpu pozemku práve tu.**“

Pani Silvia s manželom začali stavbu domu realizovať v roku 1997 a po štyroch rokoch sa doň mohli aj nasťahovať. Tak ako si predsavzali, nechali v ňom vyznieť také detaily a prvky, ktoré ich inšpirovali počas pobytu v Tirolsku. Predovšetkým drevo, ktoré je v ich dome všadeprítomné a dodáva mu výrazný pocit tepla a domáckej pohody. Ale aj galéria s výhľadom na takmer celé spodné podlažie vznikla na základe inšpirácie. „**Veľmi sa mi páči,**“ vysvetľuje pani Silvia, „**ako dokáže takáto galéria spojiť horné poschodie s prízemím. Vďaka galérii sme stále prepojení, vieme, kde sa čo deje, takto prakticky ani nejestvuje nijaká bariéra medzi oboma podlažiami.**“

Z podobného dôvodu sa rozhodla aj pre prepojenie kuchyne s obývacím priestorom. „**Kuchyňa musí byť veľká, s priestraným jedáľenským stolom, otvorená. Potrebujem byť v stálom kontakte so svojou rodinou, takže inak vyriešený kuchyn-**

ský a obývací priestor si ani neviem predstaviť,“ hovorí spokojná majiteľka domu a šťastná mama dvoch milých a živých detí.

A keďže rodina pani Silvie je mimoriadne športovo založená, jej deti majú na dvore k dispozícii dostatok priestoru na hry, preliezanie, skákanie. Podobne im dostatok priestoru na všetky detské radosti poskytujú aj ich detské izby. Príjemným spetsrením života v rodinnom dome je pre pani

Ing. Monika Filipová

Obchodná zástupkyňa PSS, a. s.

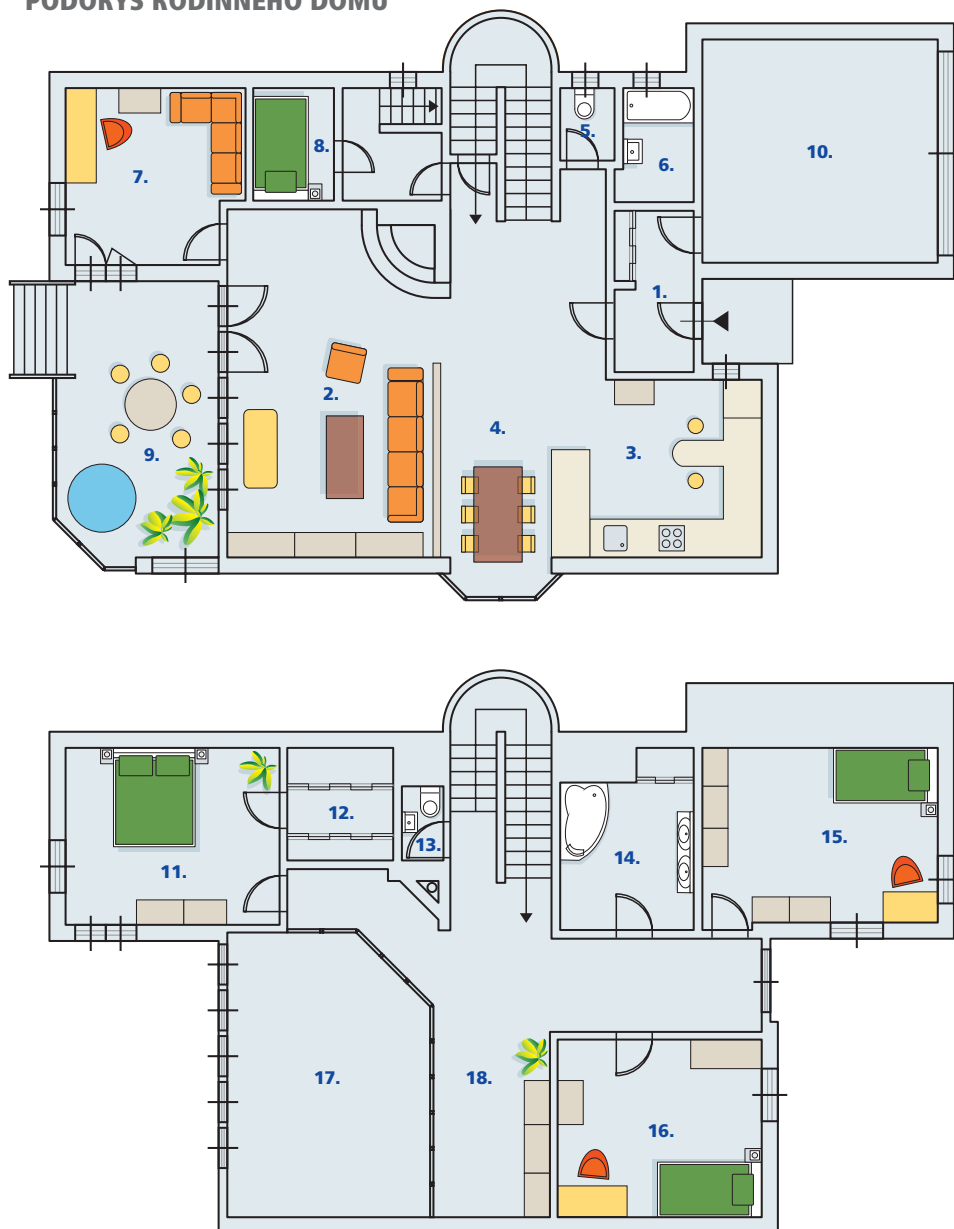
Kancelária obchodných zástupcov PSS, a. s.
Rastislavova 68, Košice
Tel.: 0915 740 322

■ „V súčasnosti k najobľúbenejším a najvyužívanejším formám úveru patrí stavebný úver do milióna korún. Ten možno v Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., získať bez ručiteľa a bez nutnosti zábezpeky, čo predovšetkým mladým ľuďom a mladým rodinám dáva reálnu šancu získať vlastné bývanie.“

PŮDORYS RODINNÉHO DOMU

1. Chodba, 2. Obývací izba, 3. Kuchyňa, 4. Jedáleň, 5. WC, 6. Kúpeľňa, 7. Pracovňa, 8. Hostovská izba, 9. Terasa, 10. Garáž, 11. Spálňa, 12. Šatník, 13. WC, 14. Kúpeľňa, 15. Detská izba I., 16. Detská izba II., 17. Otvorená galéria, 18. Predizba s knižnicou

Silviu sauna, ktorá sa v zimnom období u nich používa skutočne často, a jej manžel má zase svoje kráľovstvo v pracovni a dvojgaráži.

„Naše vlastné finančné zdroje nám postačili na kúpu pozemku a začiatok stavby domu,“ pristavuje sa pri téme financovanie stavby rodinného domu pani Silvia, „no na jej dokončenie sme už potrebovali úver. Ako som už spomínala, projekt Panský les bol pripravený ako komplexný projekt

– jeho súčasťou teda bola aj možnosť využiť už predrokované a dohodnuté možnosti financovania prostredníctvom Prvej stavebnej sporiteľne. S manželom sme boli príjemne prekvapení, aké možnosti čerpania úveru nám ponúkla. A úver od PSS sme dokonca využili už dvakrát. Raz vo forme štandardného stavebného úveru vo výške milión korún a raz ako mimoriadny medziúver vo výške pol milióna korún.“

Pani Silvia zhodnotila ich cestu za bývaním v rodinnom dome síce ako náročnú, ale v konečnom dôsledku úspešnú. Pokoj, príroda a možnosti športovať na dosah ruky, veľkorysý priestor pre všetkých štyroch členov rodiny – to sú devízy, ktoré získali práve tým, že bývanie v paneláku vymenili za bývanie v rodinnom dome.

Pripravila: **Renáta Názlerová**, foto: **Bohumil Šálek**

Pekné bývanie v záhorskej obci Sekule

Splnené predsavzatia

O tom, že pekné bývanie sa dá dobre sklbiť s podnikaním, sme sa presvedčili v záhorskej obci Sekule. Stolársky majster Vladimír Škrabák, stavebný sporiteľ Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., si tu spolu s rodičmi a sestrou postupne prebudováva rodinný dom nachádzajúci sa v tesnom susedstve s malou rodinnou firmou.

■ Pôvodne si Škrabákovci chceli postaviť vlastný nový dom. V okolí však nenašli vhodný pozemok, a tak sa rozhodli pre rekonštrukciu. Konkrétnejšie rekonštrukciu rodinného domu, v ktorom mladá rodina žije spolu s rodičmi. Projekt rekonštrukcie, nadstavby a prístavby pripravil otec pána Škrabáka a na jeho realizácii sa podieľala doslova celá rodina. Škrabákovci sú totiž remeselnícka rodina – takmer všetko, okrem murárskych prác, si dokázali urobiť vo vlastnej réžii. Prestavba trvala 2 roky a výsledkom sú 2 nové bytové jednotky – 4-izbový byt pre rodinu stolárskeho majstra a 1-izbový pre jeho sestru. Obidva sú na poschodí, nad pôvodnou stavbou a prístavbou. Prízemie zostalo rodičom a čiastočne ho využíva i rodinná firma. V čase, keď sme navštívili dom Škrabákovcov, bol už takmer hotový. Domáci pán nám s hrdosťou predstavil nielen interiér ako taký, ale i vlastné výrobky – je predsa stolár a toto remeslo sa výborne uplatňuje práve pri realizácii interiérov. **„Hneď tu vedľa, v našej dielni, sme si vyrobili drevenú eurookná, zárubne a dvere, aj vysoko leštenú kuchynskú linku,“** hovorí pán Škrabák a ignoruje poznámku svojej manželky, že to všetko prišlo na rad vždy až vtedy, keď už boli hotové objednávky pre zákazníkov. Nuž, tak to býva a asi aj bývalo – veď porekadlo o bosom obuvníkovi neraz používali už naši starí otcovia.

Dnes je však byt pána Škrabáka hotový a takmer zariadený, a tak sme sa nemohli nespýtať, čo bolo pri jeho navrhovaní a zariaďovaní prioritou.

„Rozhodne sme chceli jednopriestor, kuchyňu prepojenú s jedálňou a obývačkou. A rozhodne sme chceli veľký stôl pre 8 stolovníkov, sme totiž veľká a družná rodina,“ spomína domáci pán a dodáva, že čo si predsavzali, aj splnili. My len dodávame, že to splnili naozaj veľkoryso – jednopriestor totiž má až 80 m². Okrem toho Škrabákovci chceli, aby bolo ich bývanie aj ekonomické. Najtvrdším orieškom bolo v tomto smere vykurovanie. Napokon zvolili kombináciu vykurovania na tuhé palivo (postará sa o to nový kozub) s vykurovaním plynovým. Podľa prepočtov by to mala byť optimálna kombinácia.

Keďže sme boli v dome stolárskeho majstra, pred odchodom sme sa nezapudli spýtať, či vo svojom vlastnom bývaní použil aj nejakú stolársku špecialitku. Spočiatku sa síce pán Škrabák tváril, že na špecialitky jednoducho nebol čas, ale napokon nám predstavil zaujímavé riešenie dverí. Dvere do kúpeľne či na toaletu sú dvojfarebné – z každej strany dôsledne zladené s príslušným interiérom. To si vraj nemohol odpustiť, pretože je, a potvrdzuje to aj jeho manželka, skutočný perfekcionista.

Prípravila: **Erika Veselská**, foto: Bohumil Šálek

Viera Reich Obchodná zástupkyňa PSS, a. s.

Kancelária obchodných zástupcov PSS, a. s.
Hviezdoslavova 4, Šaštín-Stráže
Tel.: 0915 890 008

■ V rodine Škrabákovcov majú viacero zmlúv o stavebnom sporení vrátane detskej zmluvy v tarife Junior extra. Pri rekonštrukcii rodinného domu využili 2 medziúvery, ktoré im umožnili získať finančné prostriedky práve vtedy, keď ich potrebovali – ešte skôr, ako im vznikol nárok na stavebný úver.

NÁPAD ROKA 2007

Dobre umiestnená pracovná doska

■ Zaujímavým nápadom prispela do čitateľskej súťaže pani Durcová z Višňového. Pri rekonštrukcii a zariaďovaní kuchyne plánovala umiestniť elektrickú rúru do výšky rúk. Navrhnuté riešenie sa jej nezdalo praktické ani veľmi estetické, preto sa rozhodla využiť stolársku zručnosť svojho manžela. Namiesto elektrickej rúry vyrobil bukovú dosku vpredu s miernym oblúkom, aby sa na nej dali uchýtiť všetky druhy mlynčekov. Doska sa využíva hlavne na krájanie chleba a vzadu má vyvýšenú poličku, ktorá slúži na odkladanie nožov, nožníc, ale aj nádob na koreniny. V zásuvke pod doskou je odpadový kôš, do ktorého sa zhriene všetok odpad z pracovnej dosky. Toto netradičné riešenie je nielen jednoduché a efektívne, ale aj praktické, čo si naozaj najviac pochvaľuje pani Durcová

Porota ocenila nápad pani Durcovej cenou pre víťaza súťaže Nápad roka 2007 – značkovou kuchynskou súpravou.

Odkladacie priestory

■ Pán Farkaš z Dunajskej Stredy je domáci majster ako sa patrí. Hoci jeho mladá rodinka býva už v druhom byte, všade vidieť stopy jeho majstrovského úsilia. V pôvodnom jednoizbovom byte, kde najprv s manželkou žili, mal najväčší problém s odkladacím priestorom. A tak pod všetkými skriňami, skrinkami, komodami vyrobil zásuvky, kde mohli odkladať rôzne drobnosti. Pomohol si aj v novom, už trojizbovom byte, kde teraz žije s manželkou a malou dcérkou. Aj keď priestoru majú už nadostač, ako mnoho iných mladých rodín musia uvažovať nad každou korunou. Preto si do času, kým našetria viac peňazí, pomohli napríklad tým, že si vstavané skrine vyrobili zatiaľ svojpomocne. Police a závesné časti už slúžia svojmu účelu, a keď raz bude dost na originálne posuvné dvere, vnútro skriň už vyrábať nemusia, lebo to, ktoré majú, môže pokojne slúžiť na odkladanie šatstva aj naďalej.

Porota ocenila nápad pána Farkaša cenou pre víťaza súťaže Nápad roka 2007 – značkovou kuchynskou súpravou.

Exteriéry aj interiéry, byty aj rodinné domy, kuchyne, kúpeľne, detské izby, obývačky či haly – všetky tieto miesta dotvárajú nápady, ktoré robia z bežného kúta kút nevšedný. Opäť nás o tom presvedčili naši čitatelia, ktorí sa zapojili do tohtoročnej súťaže Nápad roka. Z ich súťažných príspevkov sme vybrali tie najzaujímavejšie. Všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili, ďakujeme a výhercom blahoželáme!

Plávajúca podlaha nielen na podlahe

■ Manželia Václavkovci z Hanušoviec nad Topľou si svoj nový rodinný dom postupne dotvárajú podľa vlastných predstáv. Rôzne originálne riešenia a dekorácie interiéru podmieňuje nielen výtvarné zameranie domácej panej, ale i potreba z mála urobiť veľa. Dobrým príkladom sú rôzne doplnky i malé kusy nábytku vyrobené zo zvyškov plávajúcej podlahy, ktoré vlastnoručne vyrobil domáci pán. Podlahový pôvod majú, napríklad, parapety okien či odkladacia polička. Samozrejme, všetko je poznamenané vkusom pani Václavkovej, ktorá sa potešila, že nový kávovar – cena za príspevok do súťaže Nápad roka – veľmi dobre ladí s jej peknou kuchyňou.

Porota ocenila nápad pani Václavkovej cenou pre víťaza súťaže Nápad roka 2007 – značkovým kávovarom.

Z dvoch izieb tri

■ 4-členná rodina pána Mihála žije v malom, pôvodne 2-izbovom byte, ktorý získala asi pred 10 rokmi po neplatičoch. V tom čase jej ešte celkom stačil, ale už čoskoro sa začali prejavovať dva zákonité nedostatky – málo priestoru a málo súkromia. Aspoň jeden z nich sa podarilo zmierniť predelením najväčšej izby s plochou 4,3 x 3,4 m na 2 miestnosti – spálňu a detskú izbu. Priečka je netradične lomená. V detskej izbe zostalo celé okno, v spálni vzniklo malé vetracie okienko čiastočným zamurovaním pôvodných dverí. Vytvorenie 2 izieb z jednej väčšej si vyžiadalo aj zmenu dispozície dverí v súčasnej obývačke. Mihálovci, inak verní stavební športisti, ktorí si pravidelne šetria finančné prostriedky na 4 zmluvách, sú so súčasným usporiadaním spokojní, hoci si uvedomujú, že čoskoro budú zasa musieť niečo vymyslieť. Deti, a teda aj ich nároky, rastú a dcéra i syn by už dnes privítali viac priestoru pre seba a svoje záujmy.

Porota ocenila nápad pána Mihála cenou pre víťaza súťaže Nápad roka 2007 – značkovou kuchynskou súpravou.

Prípravili: Erika Veselská, Renáta Názlerová, Michaela Pudmerická, foto: Bohumil Šálek

Ako žije a ako sa na Vianoce pripravuje

Susedka Viki Ráková

Ťažko povedať, či existuje v súčasnosti na Slovensku známejšia suseda ako vy. Ale aké sú vaše skutočné, reálne susedské vzťahy? Akých máte susedov? Čo s nimi zažívate? A akou susedou ste vy? Tolerantnou, tichou, alebo naopak temperamentnou či zvedavou...

■ Mám šťastie na dobrých susedov. Aj doma u rodičov, aj v Košiciach, kde bývam. Ak niekto niečo potrebuje, radi si navzájom pomôžeme. U mamy máme dokonca so susedkou – hudobníčkou – spoločný balkón. A tak sa neraz stane, že keď prídeme domov, na balkóne nás čaká pohárik dobrého vína alebo niečo chutné na zahryznutie. Dobré susedské vzťahy samozrejme nevznikajú jednostranne, takže verím, a dúfam, že aj ja som dobrou susedou.

Seriál, hoci nepriamo, čerpá aj z neustále živej otázky susedských maďarsko-slovenských vzťahov. Patrite k maďarskej menšine, a preto isto viete zhodnotiť, ako sa vám s nami žije – s nami Slovákmí. Do akej miery sme priateľskí, chápevi, do akej miery je pre vás prínosom, či naopak ťarchou, žiť a pracovať v prostredí dvoch národov a národností...

■ Veľakrát si uvedomujem, že si túto situáciu doslova málo ceníme. Ona totiž nie je problémom, ale naopak výhodou. Mám rada ľudí, a nie je ani trochu dôležité, akej sú národnosti. Veď som vyrastala, ak to tak môžem povedať, medzi rómskymi deťmi, moja mamka totiž učí v rómskej materskej škôlke. Cítila som sa tam uvoľnená, veselá. Raz darmo, oni majú svoj zvláštny svet – iný, než ho poznáme my. A aj keď teraz možno niekto zvráští čelo, lebo vie, aké tienisté stránky má u nás život rómskeho etnika, ja musím povedať, že sú to svojím spôsobom zaujímaví ľudia. Ich energia, vášeň, s ktorou žijú... Podobne je to aj so Slovákmí, tiež ste v niečom iní. Počas štúdia na Vysokéj škole múzických umení som vnímala aj rozdiely medzi

nami a vami. Čo sa týka mojej práce v slovenskom prostredí, musím povedať, že sa mi nikdy nepracovalo tak dobre ako teraz. Zrejme je to vo výraznej miere ovplyvnené konkrétnymi ľuďmi, s ktorými spolupracujem. Sú to ľudia, ktorí majstrovsky ovládajú svoju profesiu a presne vedia, čo chcú. A popritom je to práca ešte aj príjemná a veselá.

Seriál Susedia vás, bez akéhokoľvek prehánania, doslova preslávil. Vďačíte mu za popularitu, ale zrejme aj za hektickejšiu podobu života. Čo vám ešte priniesol, aké pozitíva či negatíva?

■ Nemyslíte si, môj život bol poriadne hektický aj pred seriálom Susedia. Ale taký som ho chcela, tak ho taký mám. A k tým najpríjemnejším stránkam, ktoré mi život so Susedmi prináša, patria napríklad situácie, keď mi v mäsiarstve vyberú pekné mäso, v pekárni dostanem rožky vždy čerstvo upečené, keď idem napríklad po ulici a ľudia sa na mňa usmievajú. To je na Susedoch a na tom, čo mi priniesli nové do života, asi to najkrajšie.

Päťica hlavných predstaviteľov, aspoň na obrazovke, budí dojem, že ste skutočnými priateľmi. Ste? Aké vzťahy medzi vami vznikli? Čím vás táto herecká spolupráca obohatila?

■ Predovšetkým sme veľmi dobrí kolegovia. A ak by bolo viac času, určite by sme boli aj blízkymi priateľmi. Keď sa stretneme „na pláci“, ženská časť nášho kolektívu má hneď čo rozoberať, o čom sa zhovárať. Určite sa do nášho rozhovoru pripletú aj veci zo súkromia, čo koho trápi, čo sa u koho deje, koho čo robí šťastným. A vždy tam, kde sa stretneme, je aj veľa smiechu.

Už len posledné prístavenie sa pri Susedoch. Seriál vás predstavuje ako výnimočne temperamentnú, trochu hanblivú, zato oddanú partnerku, a nie celkom dobrú kuchárku. Aká je skutočnosť? Ako vidíte samu seba – svoju povahu, temperament a... svoje kuchárske umenie? A čo váš vzťah k domácnosti a k domovu?

■ Úprimne povedané, podobne ako Ildikó som dosť temperamentná, a hlavne, ako som už spomínala, som vášnivá žena. Na druhej strane ale nerobím okolo seba zbytočne veľkú vodu. Keď som medzi ľuďmi, ktorých poznám a mám rada, cítim sa ako ryba vo vode. Ak som však v spoločnosti, kde mám málo známych, či ak som na najakej tej v.i.p. párty, tak si ma tam ani nevšimnete. Ale kuchárka som určite dobrá! Čo sa týka domova, domácnosti – takej ozajstnej, trvalej

– to zatiaľ neriešim, aj keď určite túžim po tom, aby som raz mala rodinu a vlastnú domácnosť.

Blížia sa Vianoce, ako ich zvyknete prežívať? Aké obyčaje a tradície dodržiavate? A ako sa chystáte prežiť tie tohtoročné?

■ Každý rok trávim Vianoce s rodičmi, takže ani tento rok nebude výnimkou. Zrejme pocestujem k našim aj s priateľom. Oslavovať budeme tak ako mnoho iných – pohoda domova, návštevy, darčeky... určite však nebude chýbať kapustnica a vyprážaná ryba od krstného.

A ako je to s darčekom? Nakupujete na poslednú chvíľu, alebo pekne a postupne s presnou znalosťou komu a čo? Čo by ste si priali vy osobne najšť pod vianočným stromčekom?

■ Väčšinou nakupujem také darčeky, o ktorých viem, že určite potešia. Alebo také, ktoré sú užitočné. Snažím sa nenápadne sondovať, kto by čo potreboval, čo by mu urobilo radosť. Čo sa mojej osoby týka, radujem sa z každej maličkosti, hlavne ak je darovaná z lásky. Od mamy ma vždy poteší pyžamo... lebo bez neho by Vianoce neboli Vianocami.

Aké plány sa viažu k budúcemu roku? Čo by ste chceli zrealizovať, stihnúť, zažiť či dopriať svojim blízkym? Samozrejme, nielen v pracovnom, ale aj v súkromnom živote?

■ Plány si radšej nerobím, aby som nebola sklamaná, ak sa nenaplnia. Sú tu však určité predstavy o tom, ako by mal budúci rok vyzeráť. Určite by som chcela, aby sa seriál Susedia skončil dôstojne a aby som z divadla mohla odísť bez problémov, ktoré by súviseli s mojím „dohrávaním“ v už uvádzaných hrách. Zišlo by sa aj zopár lekcí z techniky reči, potom nejaké nové choreografie – tie by boli pre moje potešenie. A mojím blízkym by som dopriala lásku, pokiaľ a hlavne zdravie.

Každý človek má svoje sny. Osobné, profesionálne. Aké sú tie vaše – samozrejme z kategórie zverejniteľných?

■ Medzi moje najväčšie sny určite patrí aj naďalej divadlo. Rada by som v ňom raz pracovala s tímom, v ktorom majú všetci rovnaký spoločný cieľ – robiť ho čo najlepšie. Aby nám všetkým záležalo na tom, čo robíme. V súkromí túžim po tom, aby boli moji rodičia aj naďalej šťastní a aby bol môj brat naďalej rovnako úspešný.

Pripravila: Renáta Názlerová, foto: Pavel Neubauer

Vianoce za hranicami

Vraví sa, iný kraj – iný mrav. Niekedy sú zvyky a obyčaje iných krajín či kultúr pre nás prekvapujúce. Inokedy nás pobavia, no nezriedka sa môžeme takto dozvedieť aj veci užitočné, možno aj inšpiratívne...

TALIANSKO: Buon Natale

V tejto krajine nazývajú Vianoce Novena a trvajú tri týždne. Ak si chcú napríklad susedia popriať príjemné Vianoce, povedia *Buon Natale*, čo znamená *dobré narodenie Pána*. Pre taliansku rodinu je základom vianočných sviatkov polnočná omša. V izbách si stavajú jasličky a priam sa pretekajú, kto ich bude mať krajšie. Temperamentní južania síce stále uprednostňujú prežívanie týchto výnimočných chvíľ v kruhu rodiny, nezriedka však vianočné dni trávajú na

horách. K tradičnému vianočnému menu patrí úhor, pečené kura s artičokmi, gaštanové pyré so šľahačkou, med, koláč *panettone* a čokoláda. Deti musia na darčeky počkať až do 6. januára, kedy sa dolu komínom spúšťa škaredá čarodejníca Befana. Tá dobrým deťom necháva v topánkach a vianočných ponožkách sladké prekvapenia a zlým uhlie. Traduje sa, že Traja kráľi jej zvestovali narodenie Ježiša, ona však pre iné povinnosti návštevu v Betleheme zmeškala a odvtedy lieta po svete na metle.

AUSTRÁLIA: Merry Christmas

Austráľania milujú pohľadnice a vianočné pozdravy. Asi niet na svete iného národa, ktorý by ich bol schopný poslať také množstvo, ako je to práve v tomto prípade. Dokonca medzi sebou súťažia, kto ich dostane najviac. Z pozdravov si robia aj výstavy – štipcami si ich pripínajú na šnúry blízko vianočného stola. V minulosti bola oslava Vianoc na tomto kontinente oplyvnená anglo-keltskými zvykmi. Dnes však už prevláda modernejší spôsob ich oslavovania – pikniky, grilpárty na pláži, v záhrade alebo v parku. Je to sviatok, kedy sa stretávajú príbuzní, priatelia, známi. Ráno si navzájom rozďajú darčeky a potom sa spoločne pustia do pripravenej hostiny. Na stole nesmú chýbať ryby a plody mora, šunka, studené kura, kačka, prípadne moriak, rôzne druhy mäsa, cestoviny, šaláty, dezerty, napríklad *mince pies* – koláčiky plnené kandizovaným ovocím. Keďže až 70 percent obyvateľov Austrálie sú buď katolíci, anglikáni, alebo evanjelici, návšteva omše sa považuje za absolútnu samozrejmosť.

FÍNSKO: Hyvaa joulua

Štedrý večer začínajú Fíni saunou. Vyhrejú si telo, naberú energiu a potom zasadnú k slávnostnému stolu. Darčeky prináša Joulupukki, ktorému pomáhajú trpaslíci. A na tých si treba dávať pozor, pretože zlé detí odnášajú do ľadového kráľovstva. Na severnom polárnom kruhu sa nachádza dedinka Santu Clausa. Je všeobecne známe, že škandinávske krajiny dlho viedli medzi sebou spory, a vlastne ešte stále vedú, odkiaľ tento červeno-biely štedrý deduško pochádza. Riešením neriešiteľného sa Fíni nezdržovali a zatiaľ ako jediní si na polárnom kruhu vybudovali dedinku Santu Clausa. Tá je, pochopiteľne, stredobodom turistického záujmu a neutíchajúcim zdrojom celoročných príjmov. Lebo vianočná výzdoba

a suveníry sú tu k dispozícii po celý rok, rovnako nepretržite je otvorená i kancelária Santu Clauša, ako aj ďalšie atrakcie, medzi ktorými nechýba sobia farma. Severný polárny kruh, ktorý dedinku pretína, je zvýraznený hrubou bielou čiarou a za symbolický poplatok si môžete odnieť nielen fotografiu z tohto geograficko-magického miesta, ale aj diplom dosvedčujúci, že vaša noha spočinula práve tu na severnom polárnom kruhu.

RUSKO: Roždestvo

Štedrý deň je v Rusku bežným pracovným dňom. Pre pravoslávne vierovyznanie štedrý deň – ako ho my poznáme, v tejto krajine prakticky nejestvuje. Aspoň nie 24. decembra. Ich Vianociam je zasvätený 6. a 7. január. V minulosti boli tieto sviatky v Rusku spojené s množstvom ľudových zvykov, ale časom väčšina z nich upadla do zabudnutia. A kedy sa tu rozdáva darčeky? Na Silvestra, v prítomnosti Deda Mráza s *berlou mrazilkou* a okúzľujúcou Snehulienkou. Z pôvodného vianočného ruského scenára zostala len *jolka* – vianočná jedlička alebo smrek. Tú Rusi ozdobujú až tesne pred koncom roka.

NOVÝ ZÉLAND: Merry Christmas

V tejto krajine sú Vianoce poznamenané teplom blížiacim sa k hranici 30 stupňov. Novozélandský Santa Claus nosí darčeky 25. decembra ráno. Predchádzajúci deň je obvyčajným pracovným dňom, ľudia však zostávajú v zamestnaní iba dopoludnia. Poobedie trávia nakupovaním posledných chýbajúcich prekvapení. V rádiu by ste však márne čakali koledy a v televízii rozprávky. Tu sa deti čľapkajú pred domami v bazénoch a v záplave slnka si užívajú vianočné prázdniny. Štedrá večera sa zvyčajne odohráva vonku. Tunajší obyvatelia ešte stále pripravujú tradičné jedlo *maori hangi*. A to tak, že do zeme sa vykope jama a vyhreje sa horúcimi kameňmi. Do nej sa potom vloží mäso a zelenina a všetko sa zakryje. V rozohriatej zemi sa jedlo dokonale podusí. Pokrm sa konzumuje buď popoludní, alebo večer. Nejednému Novozélandčanovi sa takto prežívané Vianoce mália, a preto sa môže pokojne stať, že keď do tejto krajiny zavítate v júli, nájdete reštaurácie, hotely, obchody vyzdobené presne tak ako na Vianoce. Na Novom Zélande sa skrátka Vianoce oslavujú dvakrát do roka.

Dvojstranu pripravili: **Renáta Názlerová,**
Michaela Pudmerická
foto: Bohumil Šálek, fotobanka
aranžmány: Ing. Katarína Kullová, Green Art

Urobte si krásne Vianoce

Najkrajšie sviatky roka sa nezadržateľne blížia a s nimi prichádzajú aj príjemné starosti s vianočnou výzdobou a nákupmi. Ako vždy, hľadáme tie najkrajšie, najmilšie a najlepšie darčeky či inšpirácie, ktoré určite potešia našich blízkych a spríjemnia sviatky zimy. Premýšľame, čo pripraviť, čím potešiť. Možno by sme v tomto roku mohli skúsiť niečo špeciálne.

TIPY NA VIANOČNÉ VARIÁCIE

■ **Príprava vianočného aranžmánu:** Na vytvorenie vianočného aranžmánu môžeme využiť veľké množstvo materiálu, ktorý je dostupný v prírode či v dobre zásobených kvetinárstvach. Borovicové alebo jedľové konáriky sú častým materiálom na vytvorenie jednoduchých aranžmánov v kombinácii s okrúhrou slamenou podložkou zdobenou lupienkami z borovicových šišíek. Táto kombinácia je veľmi trendová a často sa využíva na výzdobu vchodových dverí alebo balkónov.

Na zhotovenie aranžmánu budete potrebovať slamenú podložku v tvare kruhu, borovicové šišky, vianočné gule rôznych farieb, badián (pernikové korenie), mach. Okrem toho si pripravte nožnice, kvetinársky ozdobný drôtik, silikónovú pištoľ, lepidlo.

Borovicovú podložku a mach pevne zviažte ozdobným drôtikom – tak vznikne potrebný základ aranžmánu.

Potom postupne ukladajte badián (pernikové korenie) a podľa potreby aj ozdobné drôtky skrúsené korálikmi.

Na rad prichádzajú zelené konáriky a vianočné gule, ktoré treba zafixovať ozdobným drôtikom.

Milí kamaráti!

Zima, sneh, ľad – to všetko si užijeme ešte do sýtosti. Okrem zimy nás čakajú krásne vianočné sviatky, ktoré prinášajú kopec darčiekov a zopár voľných dní. Užite si ich, milí kamaráti, čo najkrajšie a podľa svojich predstáv, a keď budete mať voľnú chvíľku, zapojte sa do našej súťaže!

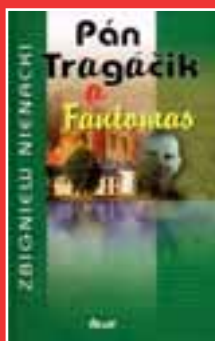
Vianočné zmätky

Mikuláš, čert, snehuliak a Dedo Mráz ozdobia vianočný stromček. Žeby pripravovali veľké vianočné prekvapenie? Mikuláš je z toho taký popletený, že už ani nevie, s kým vlastne drží stužku. A vy to viete? Ak nám napíšete, s kým popletený Mikuláš drží stužku, zaradíme vašu odpoveď do žrebovania o päť kníh od vydavateľstva IKAR.

Pripravila: **Michaela Pudmerická**, kresby: **Svetozár Mydlo**

Našli sme v kníhkupectve

■ Pán Tragáčik dostane pozvanie do Francúzska, pretože tam šarapatí zloďer umeleckých diel, ktorý z viacerých zámokých galérií ukradol vzácne obrazy. Podpisuje sa Fantomas. Pán Tragáčik má výborné detektívne schopnosti, a tak odhalí nielen Fantomasovu metódu krádeží, ale aj... ostatné si prečítajte v tejto knižke.

Katalóg „RODINNÉ DOMY 2008“ v predaji od 15. 1. 2008

Súčasťou katalógu je interaktívne DVD, ktoré obsahuje zrkadlové obrazy, zariadenie, farbenie, meranie, 3D.

Prodom s.r.o., Liščie nivy 9, 821 08 Bratislava 2
Tel.: 02/50 20 39 11, 02/50 20 39 15, Fax: 02/50 20 39 16
e-mail: prodom@prodom.sk, <http://www.prodom.sk>

Prodom s.r.o.
Liščie nivy 9,
821 08 Bratislava 2
e-mail: prodom@prodom.sk,
<http://www.prodom.sk>

Objednávam si u Vás na dobierku:

Katalóg **Rodinné domy 2008**

.....ks (à 150,- Sk + poštovné)

Meno a priezvisko

Ulica.....

PSC.....

Mesto.....

Cena je vrátane DPH.

Stavebný systém pre nízkoenergetické domy

Komfort, pohodlie a kvalita bývania sú pri stavbe rodinného domu ovplyvnené aj výberom vhodného stavebného materiálu. V súčasnosti pribúda stále viac záujemcov, ktorí pri rozhodovaní kladú dôraz na zdravé bývanie. Základným predpokladom je nesporne kvalitný a ekologický stavebný materiál. Vhodnou alternatívou aj pre toho najnáročnejšieho spotrebiteľa sú Durisolové tvarovky, ktoré spĺňajú najprísnejšie kritéria kvalitného stavebného materiálu.

Základnou surovinou na ich výrobu je drevná štiepka, ktorá tvorí deväťdesiat percent objemu. Pridaním cementu, vápna a mineralizačných prísad Durisol získava odolnosť voči poveternostným vplyvom, soľam a vode.

Tento stavebný systém obsahuje viacero druhov durisolových tvaroviek napr. pre obvodové, ako aj nosné a nenosné steny. Súčasťou dodávaného sortimentu sú rohové, osteňové a polovičné tvarovky, ktoré spoločnosť DURISOL – STAV, spol. s r.o. vyrába a predáva na Slovensku už 16 rokov.

Stavebný systém Durisol je nositeľom environmentálnej značky EVV – environmentálne vhodný výrobok. Právo na jej používanie získala spoločnosť od Ministerstva životného prostredia práve vďaka využitiu biologického materiálu a takmer stopercentne bezodpadovej výrobnéj technológii.

Vysoký tepelný odpor - akumulácia tepla

Súčasťou obvodových tvaroviek je polystyrén rôznej hrúbky pri jednotlivých typoch, ktorý garantuje **vysoké hodnoty tepelného odporu**. Tým, že sa nachádza na vonkajšej strane tvaroviek, akumuluje sa v ich betónovom jadre teplo, ktoré sa po vypnutí kúrenia uvoľňuje do obytného priestoru. Majitelia rodinných a obytných domov tak prirodzene šetria náklady na vykurovanie.

Vyvážený pomer medzi teplotou a vlhkosťou vzduchu

K vysokej kvalite bývania významne prispieva aj **vyvážený pomer medzi teplotou a vlhkosťou vzduchu**, ktorý je výsledkom kombinácie všetkých spomínaných vlastností a vynikajúcej cirkulácie vodných pár.

A práve preto si tento materiál získal nespočetne veľa zákazníkov, ktorí majú záujem o výstavbu nízkoenergetických domov.

Zvuková izolácia

Výbornou vlastnosťou Durisolu sú jeho vysoké parametre **zvukovej izolácie**. Vysoká pórovitosť povrchu tvaroviek durisolových stien garantuje vysokú absorbciu hluku. Výplňový betón zabezpečuje veľmi dobrú nepriezvučnosť takýchto stien. Práve preto sa z neho stavajú deliace priečky medzi bytmi, je vhodný aj na izoláciu schodísk alebo výťahových šácht. Využíva sa aj pri realizácii protihlukových stien popri diaľniciach, železničných tratiach a na ochranu obytných zón.

Okrem výroby a predaja stavebného systému Durisol poskytuje spoločnosť DURISOL – STAV, spol.s.r.o. zákazníkom bezplatný servis, ktorý zastrešuje odborné poradenstvo, ako aj presnú kalkuláciu spotreby materiálu a zaškolenie pracovníkov priamo na stavbe.

Za obdobie pôsobenia spoločnosti na slovenskom trhu bolo na Slovensku realizovaných mnoho stavieb, či už rodinných domov, administratívnych budov, polyfunkčných objektov, výrobných a priemyselných hál, v neposlednom rade aj protihlukových stien. Ďalšie zaujímavé realizácie a technické parametre si môžete prezrieť na internetovej stránke spoločnosti.

DURISOL-STAV, spol. s r.o.
e-mail: obchod@durisol.sk,
www.durisol.sk

Nezabudnite!

Získajte
2 000 Sk
štátnu prémieu

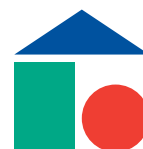
do 31. 12. 2007

www.pss.sk

Každý, kto od 1. do 31. decembra 2007 uzatvorí novú zmluvu o stavebnom sporení alebo zvýši cieľovú sumu už existujúcej zmluvy, dostane navyše sladké prekvapenie.

Výhody pre vás:

- ročná štátna prémie až 2 000 Sk pre dospelých aj deti,
- úroky 2 % ročne k vkladom aj štátnej prémii,
- stavebný úver s ročnou úrokovou sadzbou len 2,9 % garantovanou počas celej doby splácania úveru,
- stavebný úver do 1 mil. Sk bez skúmania príjmu a bez záložného objektu,
- na rýchle financovanie XXL úver s dobou splatnosti až 25 rokov.

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA

Jednotka
v stavebnom sporení